

МІНІСТЕРСТВО СВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Схвалено Вченою радою
Уманського НУС

(протокол № 6 від 14 грудня 2016 р.
із змінами та доповненнями від
08 жовтня 2020 р., протокол № 1)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Уманського НУС

 О.О. Непочатенко
08 жовтня 2020 р.

Введено в дію наказом ректора
від 08.10.2020 р. № 01-05/168

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО СИСТЕМУ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО
ПЛАГІАТУ СЕРЕД ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМАНСЬКОМУ
НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ САДІВНИЦТВА

Загальні положення

Положення «Про систему запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти в Уманському національному університеті садівництва» (далі – Положення) розроблено у відповідності до вимог Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (стаття 16. Система забезпечення якості вищої освіти), Закону України «Про авторське право і суміжні права» № 3792-XII від 23.12.1993 р., Цивільного Кодексу України № 435-IV від 16.01.2003 р. та Статуту Уманського національного університету садівництва з метою підвищення якості освітнього процесу і забезпечення ефективної системи запобігання академічного плагіату в кваліфікаційних (дипломних) роботах (проектах) здобувачів вищої освіти усіх форм навчання.

Основними завданнями цього Положення є:

- забезпечення належного кваліфікаційного рівня кваліфікаційних (дипломних) робіт (проектів), що виконуються в Уманському НУС;
- виконання кваліфікаційних (дипломних) робіт (проектів) з додержанням вимог наукової етики;
- стимулювання самостійності та індивідуальності при виконанні (написанні) кваліфікаційних (дипломних) робіт (проектів);
- удосконалення навичок коректної роботи із джерелами інформації, дотримання прав інтелектуальної власності та формування сумлінного ставлення до інтелектуальних надбань;
- роз'яснення відповідальності автору за порушення загальноприйнятих правил цитування при виконанні (написанні) кваліфікаційних (дипломних) робіт (проектів).

1. Основні терміни та поняття

Пояснення термінів і понять, що використовуються у цьому Положенні.

Плагіат (юридичний термін) – оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору (ст. 50 Закону України «Про авторське право і суміжні права» № 3792-XII від 23.12.1993 р.).

Плагіат академічний – оприлюднення у письмовій або електронній формі (частково або повністю) наукових результатів, отриманих та оприлюднених іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання.

Автор – фізична особа, творчою та інтелектуальною працею якої створено твір.

Твір – термін для позначення результатів наукової або навчально-методичної діяльності конкретної фізичної особи або групи осіб (співавторство) у вигляді інформації, що представлена на паперовому носії або офіційно оприлюднена в електронному вигляді (у тому числі на офіційному Web-сайті або у мережі Інтернет).

Цитата – порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого (оприлюдненого на офіційному Web-сайті) твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерело цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні (відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права» № 3792-ХІІ від 23.12.1993 р.).

Видами плагіату є:

- копіювання та оприлюднення роботи, виконаної іншим автором, як своєї;
- дослівне копіювання фрагментів тексту чужої роботи у свою без належного оформлення цитування;
- **парафраза** – переказ своїми словами тексту іншого автора, суть якого полягає в заміні слів та знаків;
- **компіляція** – процес написання твору, наукової праці на підставі чужих матеріалів без самостійного поглибленого дослідження (вивчення) проблеми та опрацювання джерел без внесення правок, з посиланням на авторів та «маскуванням» шляхом написання перехідних речень між скопійованими частинами тексту.

2. Заходи щодо запобігання та виявлення академічного плагіату в кваліфікаційних (дипломних) роботах (проектах) здобувачів вищої освіти в Уманському НУС

Здобувачі вищої освіти усіх форм навчання беруть на себе відповідальність щодо коректної роботи із джерелами інформації; за дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; за порушення загально прийнятих правил цитування шляхом прийняття правил цитування та наукової етики, представлених в цьому Положенні.

Для профілактики плагіату та стимулювання здобувачів вищої освіти Уманського НУС до самостійного виконання кваліфікаційних (дипломних) робіт (проектів) здійснюються наступні заходи:

- захист кваліфікаційних (дипломних) робіт (проектів) здійснюється в ЕК публічно;
- електронні версії кваліфікаційних (дипломних) робіт (проектів) здобувачів вищої освіти розміщуються на сайті університету;
- результати наукових досліджень, представлених у кваліфікаційних (дипломних) роботах (проектах), підлягають обговоренню на наукових конференціях та можуть бути представлені у вигляді тез / наукових статей у наукових виданнях;
- результати наукових досліджень, представлених у кваліфікаційних (дипломних) роботах (проектах), систематично заслуховуються на науково-методичних семінарах та засіданнях наукових студентських гуртків.

3. Порядок перевірки кваліфікаційних (дипломних) робіт (проектів)

З метою недопущення фактів академічного плагіату в кваліфікаційних (дипломних) роботах (проектах), що виконуються в Уманському НУС, рекомендується дотримуватись алгоритму взаємодії авторів, що подають кваліфікаційні (дипломні) роботи (проекти) з відділом моніторингу якості освіти.

Адміністраторами перевірки наукових текстів і академічних робіт на плагіат (виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості) є представники відділу моніторингу якості освіти. До їх функцій належать:

- завантаження кваліфікаційної (дипломної) роботи (проекту) у систему перевірки на плагіат;
- здійснення комп'ютерної перевірки кваліфікаційної (дипломної) роботи (проекту);
- оформлення звіту за результатами перевірки;
- архівування кваліфікаційної (дипломної) роботи (проекту) і розміщення її на сайті;
- збереження конфіденційності інформації щодо кваліфікаційних (дипломних) робіт (проектів) відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права» № 3792-ХІІ від 23.12.1993 р.

Усі кваліфікаційні (дипломні) роботи (проекти) виконуються здобувачами вищої освіти самостійно під керівництвом наукового керівника. Оформлення кваліфікаційної (дипломної) роботи (проекту) повинно відповідати вимогам щодо її написання згідно з методичними вказівками, розробленими в Уманському НУС.

За умови позитивного відгуку керівника та позитивного результату перевірки текстових збігів кваліфікаційна (дипломна) робота (проект) допускається до захисту.

Завідувач кафедри не пізніше ніж за 10 днів до проходження захисту надає електронні версії кваліфікаційних (дипломних) робіт (проектів), записані на одному диску CD RW по одній групі, та заповнені авторами кваліфікаційних (дипломних) робіт (проектів) заяви за встановленою формою (додаток 1). Факт передачі електронних версій кваліфікаційних (дипломних) робіт (проектів) відповідальному адміністратору для перевірки на плагіат у системі засвідчується актом (додаток 2).

Електронна версія кваліфікаційної (дипломної) роботи (проекту) подається у одному файлі формату *doc*, *docx* (виконаних в середовищі текстового редактора MS Word), з назвою, що формується за такими правилами – прізвище, ім'я по-батькові студента, назва групи. Наприклад, Іванов Іван Іванович_б1-з-ем.

Заявою автор підтверджує факт відсутності у кваліфікаційній (дипломній) роботі (проекті) запозичень з оприлюднених джерел без відповідного оформлення цитувань і посилань, а також засвідчує ідентичність кваліфікаційної (дипломної) роботи (проекту) на паперовому та на електронному носії.

Відповідальний адміністратор здійснює перевірку кваліфікаційних (дипломних) робіт (проектів), за результатами якої оформляє звіти (додаток 3) та передає їх завідувачу кафедри.

На засіданні випускової кафедри за результатами перевірки текстових збігів у кваліфікаційній (дипломній) роботі (проекті) проводиться їх аналіз і науковим керівником здобувача вищої освіти, спільно із завідувачем кафедри, на якій виконана кваліфікаційна (дипломна) робота (проект), приймається рішення про її допущення до проходження захисту.

У разі позитивного результату перевірки на плагіат, звіт додається до кваліфікаційної (дипломної) роботи (проекту). Якщо перевірка на плагіат виявила значний об'єм текстових запозичень, то кваліфікаційна (дипломна) робота (проект) направляється на доопрацювання.

5. Відповідальність за академічний плагіат, виявлений у кваліфікаційних (дипломних) роботах (проектах), що виконуються в Уманському НУС

Автори кваліфікаційних (дипломних) робіт (проектів) несуть відповідальність за подання кваліфікаційної (дипломної) роботи (проекту) для перевірки на плагіат, у порядку, визначеному цим Положенням.

Наукові керівники несуть відповідальність за попередню перевірку кваліфікаційних (дипломних) робіт (проектів) здобувачів вищої освіти перед поданням у відділ моніторингу якості освіти Уманського НУС для перевірки.

ЗРАЗОК

Завідувачу кафедри _____
вчене звання _____
(ініціали, прізвище)
студента(ки) __ курсу, __ групи
денної / заочної форми навчання

_____
(прізвище, ім'я, по батькові)

ЗАЯВА

Я, _____,
(прізвище, ім'я, по батькові)
(дипломна) робота (проект) на тему: «(назва роботи)», виконана самостійно і
не містить елементів академічного плагіату.

Всі запозичення з друкованих та електронних джерел, мають
відповідні посилання та цитування, оформлені відповідно до діючих вимог.

Електронний варіант кваліфікаційної (дипломної) роботи (проекту)
повністю відповідає паперовому варіанту.

Я ознайомлений з діючим Положенням про систему запобігання та
виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти в
Уманському національному університеті садівництва, відповідно до якого
виявлення факту академічного плагіату є підставою для відмови у допуску
кваліфікаційної (дипломної) роботи до захисту в екзаменаційній комісії.

Дата

Підпис

Додаток 2

АКТ

« ____ » _____ 20__ р.

м. Умань, УНУС

Ми, що підписалися нижче, комісія в складі проректора з науково-педагогічної роботи _____ (прізвище, ініціали), завідувача відділу моніторингу якості освіти _____ (прізвище, ініціали), завідувача кафедри _____ (прізвище, ініціали) склали цей акт приймання-передачі електронних версій кваліфікаційних (дипломних) робіт (проектів), виконаних студентами __ курсу факультету _____ (_____ форма навчання) ____ групи у 20__-20__ н.р.

№ п/п	Прізвище, ім'я та по батькові студента	Тема кваліфікаційної (дипломної) роботи (проекту)	Науковий керівник
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>

Проректор
з науково-педагогічної роботи _____ (ініціали, прізвище)

Завідувач відділу
моніторингу якості освіти _____ (ініціали, прізвище)

Завідувач кафедри _____ (ініціали, прізвище)

УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

ЗВІТ

**про результати перевірки кваліфікаційної (дипломної) роботи (проекту)
на наявність текстових збігів**

П.І.Б. студента: _____

Тема кваліфікаційної (дипломної) роботи (проекту): _____

Факультет: _____

Спеціальність: _____

Група, форма навчання: _____

П.І.Б. наукового керівника: _____

Дата захисту: _____

Дата подання на перевірку: _____

В результаті перевірки кваліфікаційної (дипломної) роботи (проекту) виявлено:

Показник оригінальності: _____ %

Показник схожості: _____ %

Завідувач відділу

моніторингу якості освіти

_____ (ініціали, прізвище)